

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра теорії та практики та перекладу

ЗАТВЕРДЖЕНО
протокол засідання кафедри
« ___ » _____ 20__ року № ___

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКЗП 1.1.12. Вступ до перекладознавства

(шифр і назва навчальної дисципліни)
Освітньо-професійна програма Усний і письмовий переклад (англійська, німецька)
(назва)
спеціальність 035 Філологія
(код та найменування спеціальності)
спеціалізація 035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
(назва спеціалізації)
факультет грецької філології та перекладу
(назва факультету)

2021 – 2022 рік

Робоча програма Вступ до перекладознавства

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти ОП Усний і письмовий переклад (англійська, німецька)

Спеціальність 035 Філологія

Розробники:

Канна В. Ю., доцент кафедри теорії та практики перекладу, кандидат філологічних наук

Гайдук Н.А., доцент кафедри слов'янської філології та перекладу, кандидат філологічних наук

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

©МДУ, 2021 рік
©Канна В.Ю., 2021 рік
©Гайдук Н.А., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Обов'язкова	
Семестрових модулів – 1	ОП <u>Усний і письмовий переклад</u> (англійська, німецька) Спеціальність <u>035 Філологія</u> (код та найменування спеціальності)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) <u>портфоліо</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 2.5	Рівень вищої освіти Бакалавр	Лекції	
		16 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	год.
		Лабораторні	
		-год.	год.
		Самостійна робота	
		59 год.	год.
		Індивідуальні завдання	
		1 год.	
Вид контролю			
екзамен			

Примітка: курс “Вступ до перекладознавства” покликаний ввести студента в систему його підготовки до фаху.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 40 /60 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати уявлення про майбутню професію, ознайомити з вимогами до професійної діяльності перекладача.

Завдання:

1. Ввести студента – майбутнього перекладача в коло питань і проблем, що ставляться перед людьми цього надзвичайно важливого для розвиненого суспільства фаху.
2. Озброїти студентів знаннями про типи і види перекладу, про засоби досягнення повного відтворення змісту мовлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки.
3. Познайомити студентів з перекладацькою термінологією її значеннями і сферами вживання.

4. Показати на конкретних прикладах важливість праці над перекладом при вирішенні різних економічних і політичних державних справ.

5. Дати студентам підґрунтя для успішного сприйняття і розуміння курсу „загальної теорії перекладу”.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі: дисципліна «Вступ до перекладознавства» належить до циклу дисциплін загальної підготовки у складі обов’язкових компонентів ОП; даний курс є вступним та при цьому носить теоретичний характер і готує здобувачів вищої освіти до вивчення базових спеціальних філологічних дисциплін: «Практичний курс іноземної мови 1», «Теорія та практика письмового перекладу іноземної мови 1 (англійська)», «Теорія та практика усного перекладу іноземної мови 1 (англійська)», «Практичний курс іноземної мови 2», «Теорія та практика письмового перекладу іноземної мови 2 (німецька)», «Теорія та практика усного перекладу іноземної мови 2 (німецька)» та вибіркових навчальних дисциплін за спеціальністю, таких, як «Теорія перекладу», «Основи художнього перекладу» тощо.

Передумови для вивчення дисципліни: для ефективного оволодіння навчальною дисципліною «Вступ до перекладознавства» здобувачами вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності «035 Філологія» є одночасне опанування таких дисциплін, як: «Вступ до мовознавства» та «Українська мова (за професійним спрямуванням)» із циклу дисциплін нормативної підготовки та комплексом мовних дисциплін. Дисципліна має перспективний зв'язок із дисциплінами та їх розділами: «Практичний курс іноземної мови 1», «Теорія та практика письмового перекладу іноземної мови 1 (англійська)», «Теорія та практика усного перекладу іноземної мови 1 (англійська)», «Практичний курс іноземної мови 2», «Теорія та практика письмового перекладу іноземної мови 2 (німецька)», «Теорія та практика усного перекладу іноземної мови 2 (німецька)».

У здобувачів вищої освіти формуються такі програмні компетентності:

1	<i>Загальні</i>	КЗ 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. КЗ 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. КЗ 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. КЗ 8 Здатність працювати в команді та автономно. КЗ 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. КЗ 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
2	<i>Фахові</i>	СК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації). СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань. СК 13. Знання загальних принципів перекладу, а також навички та уміння його здійснення.
Програмні результати навчання		
3	РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	

	<p>PH 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>PH 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>PH 10. Знати принципи, технології та прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>PH 16. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.</p>
--	--

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні поняття та категорії перекладознавства.

вміти: здійснювати підготовку до майбутньої професії

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль I. Історія та теорія перекладу

Тема 1. Історія перекладу.

Тема 2. Два основні типи перекладу. Фах перекладача і його мовно-психологічна підготовка.

Тема 3. Предмет і метод перекладознавства. Типи і види перекладу. Підходи до їх класифікацій.

Змістовий модуль II. Особистість перекладача та її роль у перекладі

Тема 1. Вимоги до адекватності та еквівалентності перекладу

Тема 2. Перекладацька етика

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Історія та теорія перекладу												
Тема 1. Історія перекладу	18	4	2			12						
Тема 2. Два основні типи перекладу. Фах перекладача і його мовно-психологічна підготовка	20	4	4			12						
Тема 3. Предмет і метод перекладознавства. Типи і види перекладу. Підходи до їх класифікацій	20	4	4			12						

Разом за змістовим модулем 1	58	12	10			36						
Змістовий модуль 2. Особистість перекладача та її роль у перекладі												
Тема 1. Вимоги до адекватності та еквівалентності перекладу	16	2	2			12						
Тема 2. Перекладацька етика	16	2	2			12						
Разом за змістовим модулем 2	31	4	4			23						
Усього годин	89	16	14			59						
Модуль 2												
<i>ІЗ</i>			-	-	1	-		-	-	-		
Усього годин	90	16	14		1	59						

5. Перелік тем і зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результат навчання (РН) за ОП
1	Тема 1. Історія перекладу: з історії та теорії перекладацьких вчень; персоналії; періодизація.	Ознайомитися із основними питаннями історії перекладацької науки	2	РН 2, РН 3, РН 6
2	Тема 2. Два основні типи перекладу: усний синхронний та послідовний переклади, письмовий переклад (основні відмінності). Фах перекладача і його мовно-психологічна підготовка.	Опанувати знаннями про основні відмінності усного синхронного та послідовного перекладів і письмового виду перекладу	4	РН 3, РН 6, РН 10, РН 16
3	Тема 3. Предмет і метод перекладознавства. Типи і види перекладу. Підходи до їх класифікацій	Ознайомлення із основними типами та видами перекладу, як усного та к і письмового, базовими класифікаціями перекладу, теоретичними засадами перекладознавства	4	РН 3, РН 6, РН 10, РН 16

4	Тема 4. Вимоги до адекватності та еквівалентності перекладу	Вивчення засадничих принципів адекватного/еквівалентного/точного перекладу	2	PH 3, PH 6, PH 10, PH 16
5	Тема 5. Перекладацька етика	Знайомство з принципами роботи перекладача, його етичним кодексом	2	PH 3, PH 6, PH 10, PH 16

6. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин
1	Підготовка до лекційних занять	7
2	Підготовка до практичних/семінарських/лабораторних занять	16
3	Підготовка до екзамену	30
4	Виконання індивідуальних завдань (портфоліо)	7
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Створення методичного портфоліо, що буде складати термінологічний перекладацький мінімум, виконані завдання для самотестування та самоперевірки задля відстеження накопичення досягнень, відслідковування професійного прогресу, представлення діяльності і професійного розвитку за час вивчення дисципліни

8. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомоги мультимедіа засобів; практичні: науководослідні завдання. Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

У освітньому процесі використовуються елементи дистанційного навчання. У разі необхідності організації викладання дисципліни повністю в дистанційному режимі всі аудиторні заняття проводяться он-лайн з допомогою Google Meet, посилання на електронний кабінет розміщуються на сторінці курсу на Навчальному порталі безпосередньо перед лекцією, практичним заняттям або заліком.

9. Засоби діагностики результатів навчання

Проведення поточних опитувань з виучуваної тематики, здійснення автоматичного контролю набутих знань на навичок за допомогою навчального порталу МДУ.

10. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання семінарських занять мають вигляд переліку досягнень студентів, серед яких участь і активність в різних видах робіт з детальною шкалою балів, які впливають на оцінку якості виконання індивідуального завдання (ІНДЗ), самостійної роботи студентів (СРС) або модульної контрольної роботи (МКР).

Відмінно ставиться, якщо студент: виконав всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; завжди виражає бажання і зацікавленість у вивченні мови; на

практичних заняттях розмовляє тільки англійською мовою; активний, часто виступає і задає питання; активно / відмінно працює у команді.

Добре – якщо студент: виконав всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; зазвичай виражає бажання і зацікавленість у вивченні мови; на практичних заняттях розмовляє тільки іноземною мовою; іноді виступає і задає питання; добре працює у команді.

Задовільно – коли студент: виконав частково або всі завдання серед яких ІНДЗ, СРС, МКР і набрав відповідну кількість балів; не дуже зацікавлений у вивченні мови; іноді на практичних заняттях розмовляє іноземною мовою; іноді виступає і задає питання; не дуже добре працює у команді.

Незадовільно ставиться в тому випадку, коли студент: не виконав ІНДЗ, СРС, МКР і не набрав відповідну кількість балів; незацікавлений у вивченні мови; практично не розмовляє англійською мовою на практичних заняттях; ніколи не виступає і не задає питання; не працює у команді.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин лекційних та практичних разом	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовний модуль 1			
Тема 1. Історія перекладу	6	0,18	5
Тема 2. Два основні типи перекладу. Фах перекладача і його мовно-психологічна підготовка	8	0,24	5
Тема 3. Предмет і метод перекладознавства. Типи і види перекладу. Підходи до їх класифікацій	8	0,24	5
Змістовний модуль 2			
Тема 1. Вимоги до адекватності та еквівалентності	4	0,12	5
Тема 2. Перекладацька етика	4	0,12	5
Виконання ІНДЗ		1,1	25
Підготовка і складання екзамену		1	50
Підсумок	30	3	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всівиди	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
-----------------------	-------------	-------------------------------

навчальної діяльності		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, електронний варіант лекцій, навчальний посібник на навчальному порталі МДУ.

13. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Корунець І.В. Лекції зі вступу до перекладознавства / І.В. Корунець. - Вінниця: Нова Книга, 2001. – 86 с.
2. Теренова С.І. Вступ до перекладознавства / С.І. Теренова. - М.: Прогресс, 2001. – 246 с.
3. Лилова А. Введение в общую теорию перевода / А. Лилова. - М.: Прогресс, 1986.- 238 с.
4. Фёдоров А.В. Введение в теорию перевода / А.В. Фёдоров. - М : Наука, 1987.- 326 с.
5. Фёдоров А.В. Основы общей теории перевода / А.В. Фёдоров. - М : Наука, 1988.- 387 с.
6. Гачечиладзе Г.Р. Введение в теорию художественного перевода / Г.Р. Гачечиладзе. - М.: Высшая школа, 1993. — 296с.
7. Чернов Г.В. Основы синхронного перевода / Г.В Чернов. - М.: Прогресс, 2001. -279 с.
8. Чернов Г.В. Теорія и практика синхронного перевода / Г.В Чернов. - М.: Прогресс, 2003. – 358 с.
9. Швейцер А.Д. Перевод и лингвистика / А.Д.. Швейцер. - - М : Наука, 1976.- 347 с.
10. Комиссаров В.Н. Лингвистика перевода / В.Н. Комиссаров. -М., Международ.отношения 1977. – 375 с.

Додаткова література

1. Комиссаров В.Н. Слово о переводе / В.Н. Комиссаров. -М., Международ.отношения 1973. – 356 с.

2. Левин Ю.Д. Русские переводчики XIX века и развитие художественного перевода / Ю.Д. Левин.- Л., Наука 1985. – 189 с.
3. Любимов Н. М. Несгораемые слова / Н. М. Любимов. М., Художественная литература. Изд-е 2, доп. 1988. – 243 с.
4. Рецкер М.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерк лингвистической теории перевода/ М.И. Рецкер. - М., Международ.отношения ,1974. – 367 с.
5. Синхронный перевод с русского на английский (перевод с английского).- Москва:Р.Валент,2000. – 248 с.

14. Політика навчальної дисципліни

1. Академічна доброчесність здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **спискування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та спискування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут

Анкетування з академічної доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1-dsENos1SCDRHfUpGia1YklgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Вступ до перекладознавства
Освітня програма	Усний та письмовий переклад (англійська, німецька)
Рівень вищої освіти	Перший, бакалаврський
Кафедра, яка здійснює викладання	Кафедра теорії та практики перекладу
Викладач ПШБ, посада	Гайдук Неллі Анатоліївна, доцент кафедри теорії та практики перекладу
Електронна адреса викладача	n.gaiduk@mdu.in.ua
Консультації (дата, час, можливості он-лайн консультування)	Щопонеділка о 14:00, ауд. 303 ФГФП або онлайн (платформи Google Meet, Viber)
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/course/view.php?id=7604
Компетентності та програмні результати навчання	КЗ 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 СК 7, 8, 13 РН 2, 3, 6, 10, 16

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	практ/сем/лаб		
1	3 / 90	16	14	Реферативне дослідження	Екзамен

Завідувач кафедри

Олена ПЕФТИЄВА

Гарант ОП

Олена ПЕФТИЄВА